

Secretariaat: Griffie

Van: Arina de Waal

E-mail: a.dewaal@griffie.rotterdam.nl

Telefoon: (010) 267 2842

Aan: Commissie zorg Onderwijs Cultuur
en Sport

Betreft: Voortgangsrapportage Jeugdzorg
(overlegvergadering 14 april 2021)

Bezoekadres: Stadhuis

Coolsingel 40 Rotterdam

Postadres: Postbus 70012

3000 KP Rotterdam

Kenmerk: 21bb4644

Datum 7 april 2021

1. Doel van de bespreking

Bespreken van de voortgangsrapportage jeugdzorg en hierbij betrekken

- het afdoeningsvoorstel van motie Hoogwerf ea over inspelen op piektijden
- de collegereactie op het initiatiefvoorstel Hoogwerf over Jeugdhulp, zorg om de jeugd
- de wethoudersreactie op de RvW over zorgelijke ontwikkelingen jeugdhulp
- de brief van de GRJR over garanderen van spoedhulp en vervolghulp

Bepalen of de volgende moties en toezeggingen kunnen worden afgedaan

Toezegging

21bb2613 Initiatiefvoorstel Hoogwerf (Leefbaar Rotterdam) over 'Jeugdhulp, zorg om de jeugd. Een 10 puntenplan om de jeugdhulp in Rotterdam te verbeteren'. (21bb2381)

Motie

20bb1394 Motie Hoogwerf over Inspelen op piektijden

2. Geschiedenis

Jeugdzorg en tijdige en passende hulp aan jeugdigen is meerdere malen onderwerp van gesprek geweest in de commissie. Zorgen werden geuit over de toegang tot zorg; en krijgen jeugdige Rotterdammers ook de juiste zorg en hulp? De raad heeft zelf naar aanleiding van een hoorzitting in oktober 2019 aanbevelingen gedaan voor de gespecialiseerde en forensische jeugdhulp (19bb24495).

De zorgen om jeugdhulp en het bieden van tijdige passende hulp en wachttijden te beperken bleven ook in 2020 en 2021 onderwerp van gesprek. Zo werd de voortgang jeugdhulp besproken in juni 2020 en werd er extra geld beschikbaar gesteld (20bb6506). In november 2020 werd een RvW aangevraagd en op 3 februari 2021 heeft mevr. Hoogwerf een initiatiefvoorstel ingediend. De reacties van de wethouder op deze initiatieven worden betrokken bij de bespreking van de voortgang van de jeugdhulp.

Vandaag staat ook op de agenda van de commissie het raadsvoorstel met betrekking tot de Regiovisie Jeugdhulp. Deze visie biedt de basis voor samenwerking in de regio en om de transformatiebeweging verder voort te zetten en waarbij de commissie kan beoordelen of en zo ja hoe de aanbevelingen uit het

rapport “ Een kind is geen kavel” op regionaal niveau een plek hebben gekregen.

3. Te bespreken stukken

- Wethoudersbrief over voortgang jeugdhulp (21bb4272 met bijlagen 21bb4273 t/m 21bb4277)

Hierbij te betrekken:

- afdoeningsvoorstel motie Hoogwerf e.a. over inspelen op piektijden (20bb10892)
- collegebrief over reactie op initiatiefvoorstel over Jeugdhulp, zorg om de jeugd (21bb4129)
- wethoudersbrief nav RvW 20bb18680 over zorgelijke ontwikkelingen (gespecialiseerde) jeugdzorg (21bb1680)
- brief van GRJR 31 maart 2021 (21bb4316)

4. Aandachtspunten

Op 15 maart 2021 heeft de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) een rapport uitgebracht over jeugdhulp. Zie Factsheet bij overige informatie.

De IGJ constateert dat

- meer jeugdigen met psychische problemen hulp nodig hebben en dat de ernst van de problemen is toegenomen;
- de bestaande knelpunten in hulp aan jeugdigen met psychische problemen onder invloed van de coronacrisis vergroot en verscherpt;
- Instellingen onvoldoende personeel en geld hebben om aan de complexe hulpvragen te kunnen voldoen;
- de wachtlijsten steeds langer worden;
- de problematiek van jeugdigen verergert en escaleert, terwijl de hulp die daarvoor nodig is niet beschikbaar is vanwege wachtlijsten;
- sinds de eerste lockdown in maart 2020 de crisisopnamen in de specialistische jeugd-ggz zijn toegenomen;
- jeugd-ggz-instellingen zoveel mogelijk voorrang geven aan crisissituaties. Dit leidt ertoe dat de wachtlijsten voor reguliere zorg verder oplopen. De toename van crisissituaties leidt tot veiligheidsrisico's voor kwetsbare jeugdigen. Jeugdigen die acute problemen hebben door hun eetstoornis of suïcidale gedachten, belanden in het ziekenhuis.

Specifiek voor de regio Rijnmond concludeert de IGJ ten aanzien van

- **Signalering:**
voor de jeugdgezondheidszorg en wijkteams in Rotterdam Rijnmond is signalering van (psychische) problemen moeilijker geworden. Door de beperkende maatregelen kunnen scholen minder signaleren: via beeldbellen is dat minder goed mogelijk. Ook is er sprake van zorgmijding. Toch zien de jeugdgezondheidszorg en wijkteams een toename van somberheidsklachten, uitzichtloosheid en suïcidaliteit, met name bij middelbare scholieren.
- **Wachtlijsten en overbrugging**
De regio kampt met lange wachtlijsten voor de specialistische jeugd-ggz. De gezamenlijke aanbieders van specialistische jeugd-ggz hebben rond de 1.000 jeugdigen op de wachtlijst staan. Huisartsen, jeugdgezondheidszorg of wijkteams proberen deze wachtlijsten te overbruggen. Wijkteams geven aan niet over voldoende jeugd-ggz medewerkers in de teams te beschikken om deze overbruggingszorg wel verantwoord te bieden, maar kunnen en willen de jeugdigen ook niet loslaten.

In Rotterdam is het uitgangspunt in het beleidsplan Heel de Stad: het op tijd vinden en ondersteunen van kwetsbare ouder(s) en hun kinderen. *Welke steun kunnen wij de Rotterdamse kinderen en jongeren bieden juist ook in deze Corona-crisis, gelet op de ook in het landelijk onderzoek geconstateerde knelpunten ten aanzien van de signalering en de wachtlijsten.*

Samenwerking tussen gemeente, zorgaanbieders, welzijnsaanbieders, onderwijs en sportverenigingen en het gebruik van het factorenmodel als indicator zou tot eerdere signalering van problemen kunnen leiden. De gemeente zet hier ook op in zo is te lezen in de voortgangsbrief. *Wat betekent de coronacrisis voor deze inzet en welke kansen ziet de gemeente voor de verbetering van de vroegsignalering en het verminderen van zorgmijding?*

Wachtlijsten en overbrugging

In de voortgangsrapportage staat op pagina 8 een tabel van de wachttijden. *Wat vindt de wethouder van de bevindingen uit het rapport van de IGJ ten aanzien van de wachttijden en dat wijkteams aangeven dat zij niet op een verantwoorde wijze overbruggingszorg kunnen bieden?*

Jeugdigen met een maatregel of in strafrechtketen

In deze regio is voor ieder kind dat een jeugdbeschermingsmaatregel krijgt opgelegd een jeugdbeschermer beschikbaar. *In hoeverre is er sprake van één en dezelfde beschermer gedurende het traject?*

Wat betreft het sneller aanbieden van hulp: dit is nog niet gelukt voor de jeugdigen met een beschermingsmaatregel. De gemeente wijdt dit mede aan Corona, arbeidsmarktvraagstuk en beperkte financiële slagkracht.

Voor jeugdigen in de strafrechtketen lopen een aantal pilots. *Kan de wethouder aangeven wat de bevindingen zijn tot nu toe van de pilots trans forensische zorg en de nazorg na (jeugd)detentie?*

In de voortgangsrapportage wordt ook aandacht besteed aan de landing van de aanbevelingen van het rapport “Een Kind is geen kavel”.

U kunt vragen naar de eerste ervaringen met de uitvoering van de aanbevelingen. Zo kunt u bijvoorbeeld vragen wat de ervaringen zijn met de expertiseschil in en rond het wijkteam om meer ruimte voor de fase van probleemanalyse en (juiste) diagnose te realiseren en met welke resultaten. Of hoe de gezinsarrangementen bijdragen aan het makkelijker maken van de financiering vanuit Jeugdhulp en Wmo. De wethouder is in gesprek met aanbesteders over wat goed functioneert in de huidige structuur. Wat zijn de inzichten die de wethouder heeft opgedaan en kan de wethouder misschien aangeven wat die inzichten betekenen voor het inkooptraject Hoe functioneert het berichtenverkeer tussen gemeente en aanbieders in de praktijk? Volgens de wethouder zou dit verkeer voldoende zijn en zou dit toch lastenvermindering kunnen leiden bij aanbieders.

Kan de wethouder wellicht voorbeelden geven van het steviger regie voeren? Of in hoeverre partijen elkaar makkelijker aanspreken en meer open zijn om problemen in de uitvoering met elkaar en de gemeente te bespreken.

5. Financiële en juridische consequenties

Landelijk onderzoek door AEF laat zien dat gemeenten 1,6 tot 1,8 miljard euro te kort komen. Zie link bij overige informatie voor kamerbrief

Voor de zomer ontvangt de gemeenteraad de financiële stukken van de GRJR met een toelichting.

Voor nu is bekend dat:

- Rotterdam vanuit eigen reserves middelen beschikbaar stelt aan jeugdhulp en dat dit nog niet voldoende is. *Hoeveel geld is er tot nu toe beschikbaar gesteld en hoeveel komt Rotterdam tekort om welke knelpunten op te lossen?*
- De onderhandelingen tussen het Rijk en de gemeenten zijn gestaakt en vanuit de VNG is voorgesteld om arbitrage in te zetten om een uitspraak te doen welke bijdragen vanuit het Rijk passend zijn. *Wat betekent dit wachten op een uitspraak voor de benodigde financiële inzet vanuit Rotterdam?*
- In de brief 31 maart 21bb4316 geeft de GRJR het volgende aan. De medio maart ontstane situatie heeft ons doen besluiten om het budgetplafond in opdracht E met € 4 miljoen te verhogen en via de kwartaalrapportages te monitoren hoe de uitnutting van de budgetten in E zich ontwikkelt.

6. Achtergrondinformatie

- Factsheet IGJ 15 maart 2021 jeugdhulp
<https://www.igj.nl/publicaties/publicaties/2021/03/15/factsheet-onvoldoende-tijdige-en-juiste-hulp-voor-jongeren-met-ernstige-psychische-problemen>
- landelijk onderzoek AEF naar jeugdhulp
<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/12/18/kamerbrief-over-aanbieden-onderzoek-structureel-benodigd-budget-jeugdzorg>
- motie Hoogwerf ea over inspelen op piektijden (20bb1394)
- initiatiefvoorstel Hoogwerf over Jeugdhulp, zorg om de jeugd (21bb2381)
- inspectierapport (IGJ) 15 maart 2021, factsheet
- rapport Een kind is geen kavel (19bb23906)
- voortgangsbrief jeugdhulp 2020 (20bb6506)

6. Verdere procedure

Raadsbehandeling is niet voorzien.